NATURCENTRUM AB

Naturvärdesinventering Långevik, Sotenäs

2019-06-18

Naturcentrum nr 1737 –
NVI enligt Svensk Standard 199000

Sara Elg, Svante Hultengren, Erik Holmgren & Lilian Karlsson Naturcentrum AB

NATURCENTRUM AB

Uppdragsgivare
Rådhuset Arkitekter AB

Uppdragsgivarens kontaktperson
Linda Hansson
Tel. 0522-65 66 62

Uppdragstagare
Naturcentrum AB
Strandtorget 3, 444 30 Stenungsund
Tel. 010-220 12 00

Projektledning och granskning
Svante Hultengren
Tel. 010-220 12 02
svante.hultengren@naturcentrum.se

Fältarbete NVI
Sara Elg, Erik Holmgren och Svante Hultengren

Fältarbete groddjur och fåglar
Sara Elg och Lilian Karlsson

Rapport
Sara Elg och Svante Hultengren

Kartmaterial
Underlagskarta har köpts in från Metria.

Omslagsbild
Bruten hällmark med rester av stenbrott och ställvis god förekomst av den rödlistade arten engelsk fetknopp *Sedum anglicum* (NT) i norra delen av inventeringsområdet.

Foton i rapporten
Samtliga foton är från inventeringsområdet och har tagits i samband med inventeringen i augusti/september 2018 och april – juni 2019 om inget annat ages.

Denna rapport bör citeras: Elg, S. Hultengren, S., Holmgren, E. & Karlsson, L. 2019. *Naturvärdesinventering Långevik, Sotenäs*. Naturcentrum AB.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING AV RESULTAT **4**

UPPDRAG **5**

METODIK **6**

NATURVÄRDESINVENTERING 6
FÖRDJUPNINGAR OCH DATAINSAMLING - INVENTERING AV GRODDJUR OCH FÅGLAR 6
ALLMÄN BESKRIVNING AV INVENTERINGSOMRÅDET 7
NOMENKLATUR – NAMNPRESENTATION 7

RESULTAT **8**

TIDIGARE KÄNDA UPPGIFTER 8
OMRÅDESSKYDD 9
RESULTAT FRÅN GENOMFÖRDA INVENTERINGAR – NATURVÅRDSARTER 9
RESULTAT FRÅN GENOMFÖRDA INVENTERINGAR – OMRÅDEN MED LÄGRE NATURVÄRDEN 11
RESULTAT FRÅN GENOMFÖRDA INVENTERINGAR – NATURVÄRDESOBJEKT 12
OBJEKTSBESKRIVNINGAR 13
RESULTAT FRÅN GENOMFÖRDA INVENTERINGAR – INVENTERING AV GRODDJUR OCH FÅGLAR 47
ÖVRIGA NATURVÄRDEN/BIOTOPSKYDD/VÄRDEELEMENT 50

BILAGA 1 METODIK **52**

FÖRARBETE 52
FÄLTINVENTERING 52
NATURVÅRDSARTER 53

BILAGA 2 NATURVÄRDESKARTA **54**

Sammanfattning av resultat

Naturcentrum har, på uppdrag av Rådhuset Arkitekter AB, genomfört en naturvärdesinventering vid Långevik, Sotenäs kommun. Inventeringen genomfördes vid spridda tillfällen under veckorna 33–36 med ett avslutande fältbesök den 28 september 2018. Även naturvårdsarter (rödlistade arter[1], skyddade arter[2], signalarter[3]), generella biotopskydd enligt Miljöbalken och ekologiskt värdefulla strukturer (värdeelement) har också kartlagts. En kompletterande inventering av groddjur och översiktlig inventering fågellivet genomfördes vid tre tillfällen i april – juni 2019.

Inventeringsområdet omfattar drygt 70 ha och består främst av mosaikartad hällmark. Flera både mindre och större vattensamlingar förekommer, jämte spridda dungar och enskilda låga träd och buskar. Låglänt jordbruksmark med idag vallodling finns i sydöst. Här finns också brynmiljöer med ask och god förekomst av bärande träd och buskar. En bäck, kantad av klibbalskog, rinner in i området från nordöst och tvärar ner mot inventeringsområdets västra kant. I den norra delen av området finns en grustäkt. Tomtmark med bebyggelse finns samlade i två mindre områden i syd och sydväst. Enstaka partier med skalgrus förekommer men inventeringsområdet är mestadels kalkfattigt.

Den aktuella naturvärdesinventeringen NVI[4] har utförts enligt nivån medel, med tillägget naturvärdesklass 4. Naturvärdesklassningen har genomförts med en naturvärdesskala med varierande värden, från klass I (mycket höga naturvärden) till IV (vissa naturvärden). Ofärgade områden betyder lägre värden. Vid naturvärdesinventeringen identifierades 45 objekt med naturvärden varav 2 objekt med högsta naturvärde, 10 objekt med högt naturvärde (naturvärdesklass II), 14 objekt med påtagligt naturvärde (naturvärdesklass III) och 19 objekt med visst naturvärde (naturvärdesklass IV). Totalt omfattade objekt med naturvärde cirka 11 ha (cirka 16% av ytan i inventeringsområdet) samt en sträcka av cirka 1,9km (utgörs av vattendrag).

De mest värdefulla delområdena som identifierats utgörs av ett antal vattensamlingar, vilka flera utgör livsmiljöer för groddjur, vattendrag, klibbalskog med inslag av ek och ask, några åkerholmar samt ett flackt glacialt hällmarksområde i inventeringsområdets norra del.

Naturvårdsarter. Ett antal rödlistade (19 totalt) och skyddade arter (10 totalt) finns i området. Totalt noterades 77 förekomster av naturvårdsarter under inventeringen. Värt att nämna när det gäller rödlistade arter är att den sällsynta strandväxten engelsk fetknopp *Sedum anglicum* NT förekommer med en stor population på de flacka hällmarkerna i inventeringsområdets norra delar. Mörk kraterlav *Gyalecta truncigena* VU noterades på en ask i inventeringsområdets södra delar. Ett flertal rödlistade fågelarter och två skyddade arter enligt EU:s fågeldirektiv noterades i inventeringsområdet (törnskata och nattskärra). Större vattensalamander *Triturus cristatus* förekommer i flera dammar och i två av dessa i tämligen höga numerär (fridyst och EU;s art- och habitatdirektiv). Även åkergroda *Rana arvalis*, mindre vattensalamander *Lissotriton vulgaris* och vanlig padda *Bufo bufo* noterades. Bland andra skyddade arter kan nämnas förekomst av blåsippa *Hepatica nobilis*, murgröna *Hedera helix* och mattlummer *Lycopodium clavatum*.

Biotopskydd. I inventeringsområdet identifierades 10 objekt som bedömdes omfattas av generellt biotopskydd enligt Miljöbalken. Dessa utgörs av åkerholmar, odlingsrösen, ett dike samt två stenmurar i jordbrukslandskap. Sammantaget bedöms generella biotopskydd ej vara rikligt förekommande.

Värdeelement. I inventeringsområdet finns en tämligen god förekomst av välbevarade stenmurar. Andra noterade värdeelement är jättegrytor och klappersten samt enstaka förekommande hålträd utmed bäcken.

Områdesskydd som berör inventeringsområdet utgörs av de objekt som bedöms omfattas av generellt biotopskydd enligt MB 7 kap. 11 § första stycket 1. Delar av inventeringsområdet berörs av strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Hela inventeringsområdet omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap samt riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

---

[1] ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
[2] Enl. Miljöbalken
[3] Nitare, J. 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsen.
[4] Swedish Standards Institute 2014. *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. – Svensk Standard SS 199000:214

Uppdrag

Naturcentrum AB har, på uppdrag av Rådhuset Arkitekter AB, genomfört en naturvärdesinventering inom angivet område. Inom detta pågår ett förberedande arbete med en detaljplan (se figur 1).

Inventeringen har genomförts i enlighet med Svensk Standard för naturvärdesinventering (SS 199000:2014[5]; se även BILAGA 1), detaljeringsgrad *medel* och tillägget *naturvärdesklass 4, generellt biotopskydd, värdeelement* och *fördjupad artinventering*. Vid inventeringen har även naturvårdsarter (rödlistade och skyddade arter samt signalarter) eftersökts.

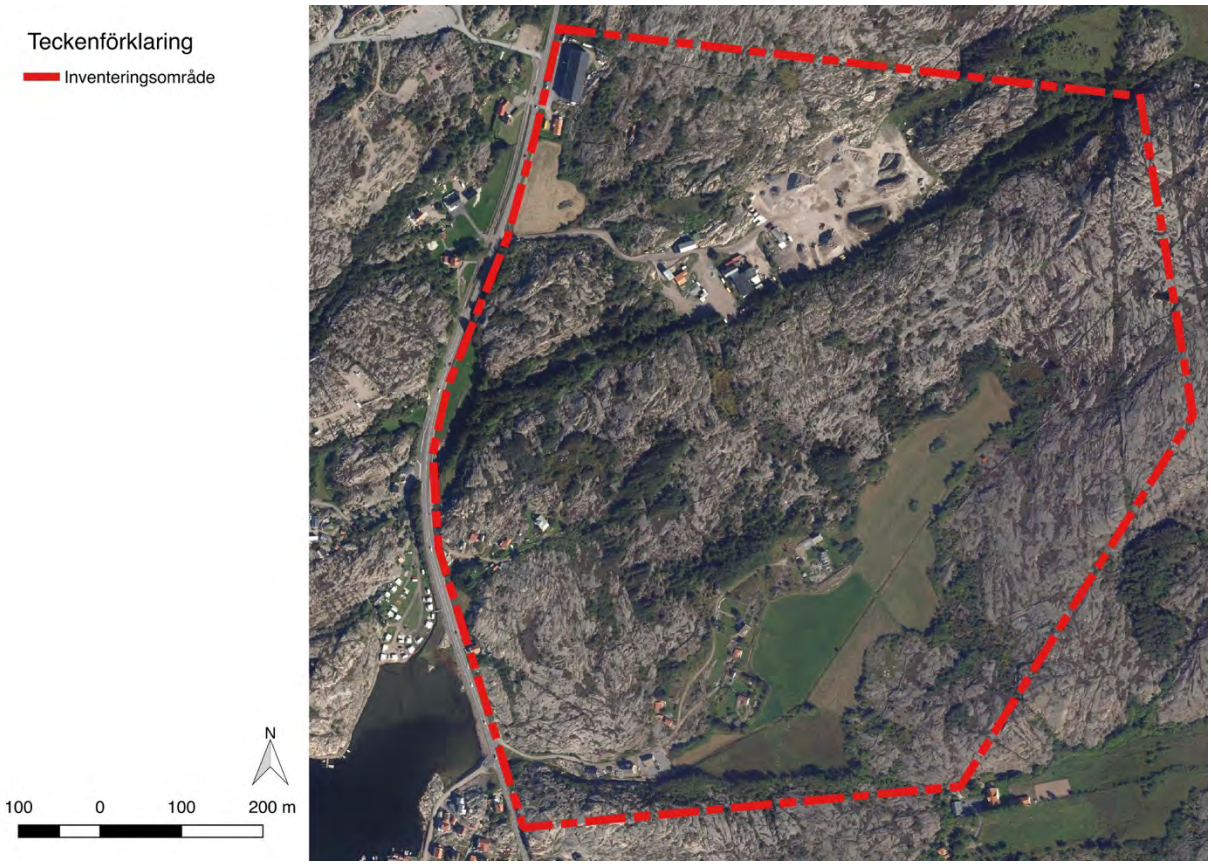

Figur 1. Inventeringsområdet vid Långevik.

[5] Swedish Standards Institute 2014. *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. – Svensk Standard SS 199000:214

Metodik

Naturvärdesinventering

Naturvärdesinventeringen genomfördes i enlighet med Svensk Standard för naturvärdesinventering (SS 199000:2014), detaljeringsgrad medel. Det innebär att redovisningen omfattar naturvärdesobjekt med en yta av 0,1 ha eller mer samt linjeformade objekt med en minsta längd av 50 meter och 0,5 m. bredd. Tillägget naturvärdesklass 4 innebär att även naturvärdesobjekt med viss betydelse för biologisk mångfald innefattas i inventeringen. Tillägget generellt biotopskydd innebär att alla områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap. 11§ och förordningen om områdesskydd oavsett storlek, ska identifieras och avgränsas. Tillägget värdeelement innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde eftersöks, kartläggas och redovisas. Tillägget fördjupad artinventering innebär att specifika arter eller artgrupper inventeras. Vid den här inventeringen har inventering av groddjur genomförts och en enklare översyn över fågellivet i samband med groddjurinventeringen, ingen regelrätt häckfågelinventering har genomförts.

Vi har också undersökt förekomsten av rödlistade och skyddade arter. Rödlistade arter anges med hotkategori enligt aktuell rödlista[6] ; CR (akut hotad), EN (starkt hotad), VU (sårbar) eller NT (nära hotad). Fridlysta arter anges med ”§”. Arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv anges med ”EU”. Skogsstyrelsens signalarter anges med ”S”[7,8]. Med skyddad art eller fridlyst avses art som omfattas av förbud enligt 4–9 §§ Artskyddsförordningen. Ett fåtal mindre allmänna arter redovisas även under naturvårdsarter i tabell 2, figur 4 samt bilaga 2 vilka inte är rödlistade eller skyddade men kan betraktas som indikatorarter (hällebräken, kopparnickmossa och krusig filtlav).

Skyddsklassning av arter innebär att fynduppgifter för våra mest känsliga arter döljs eller diffuseras för att skydda dem mot olika hot som annars kunde uppstå om de kom till allmän kännedom. Detta gäller uppgifter som tillhandahålls av ArtDatabanken.

För mer ingående information om metodik, se bilaga 1.

Naturvärdesinventeringen genomfördes vid spridda tillfällen under veckorna 30–36 med ett avslutande fältbesök den 28 september 2018. Kompletterande inventering av groddjur och enklare inventering av fågellivet genomfördes vid tre tillfällen i april – juni 2019.

Fördjupningar och datainsamling - Inventering av groddjur och fåglar

Groddjur

Vid inventeringen av groddjur besöktes de naturvärdesobjekt som tidigare pekats ut som möjliga livsmiljöer för groddjur. De linjeobjekt som utgjordes av diken/bäck inventerades mer översiktligt. Vid det första besöket gjordes även besök vid de utpekade mindre vattensamlingarna varpå potentiella vattensamlingar även besöktes vid senare skeden av inventeringen medan ett antal vattensamlingar var uttorkade och återbesöktes ej. Inventeringen genomfördes genom ett dag- och nattbesök under grodornas lekperiod i april samt med ett påföljande nattbesök i maj då vattensalamandrarna inlett sin lekperiod.

Småvattnen undersöktes dagtid genom inledningsvis försiktigt närmande och lyssning efter spelande grodor. Groddjur eftersöktes därefter genom att stränderna följdes i lugn takt med kortare stopp ungefär en halv minut var femte meter. Observerade individer och fynd av rom noterades. Eftersöket upprepades med samma tillvägagångssätt vid två efterföljande nattbesök.

Åkergroda och vanlig groda skiljs säkrast åt genom deras spel under lekperioden. Observerade vuxna individer är i stor utsträckning möjliga att artbestämma, tillika yngel i sena utvecklingsstadier samt nylagd rom. Artbestämning är svårt till omöjligt vid observationer av långt gången rom och nykläckta yngel. Groddjur är som mest aktiva under natten och är då även lättare att observera med hjälp av en stark pannlampa då reflexioner från omgivningen i vattenspegeln saknas.

[6] ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
[7] Nitare, J. 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsen.
[8] www.artfakta.artdatabanken.se

Metoden liknar Naturvårdsverkets ”manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur, samt grod-och kräldjur”[9], åtgärdsprogram för större vattensalamander[10] och Naturvårdsverkets undersökningstyp för övervakning av större vattensalamander[11].

Se tabell 1 för datum, tid och väder vid besöken.

Tabell 1
Datum och väder vid inventering av groddjur, april – maj 2019.

Datum	Tidpunkt	Temperatur °C	Vind m/s	molnighet
2019-04-18	*dag*	16	4	klart
2019-04-18	*natt*	-	-	klart
2019-05-09	*natt*	8	5	mulet

Fåglar

Inventeringen genomfördes huvudsakligen i samband med dagbesöket för groddjur den 18 april 2019 mellan klockan 06:00 och 09:00. Vädret var klart, temperaturen mellan 5 och 9°C med svag vind på 3 m/s. Under inventeringen genomströvades hela inventeringsområdet. Alla observerade fåglar noterades med aktivitet, exempelvis sång eller förbiflygande.

Inventeringen är endast översiktlig och genomförd vid ett tillfälle i april. Den är därigenom ingen heltäckande häckfågelinventering, då alla flyttfåglar ännu inte anlänt vid inventeringstillfället och området endast besökts i sin helhet vid ett tillfälle.

Noteringar om fåglar gjordes även vid nattbesöken för groddjur i april och maj. Ett kortare besök genomfördes även den 10:e juni 2019 under gynnsamma väderförhållanden då endast delar av inventeringsområdet besöktes med syfte att kontrollera ett fynd av obestämd uggla vilken gjordes vid besöket för inventering av groddjur i maj (se vidare under resultat/fåglar, sidan 48).

Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet är beläget norr om Väjern och öster om väg 174 i Sotenäs kommun. Inventeringsområdet omfattar drygt 70 ha och består främst av mosaikartad hällmark med inslag av mindre områden med igenväxande ljunghedar, vattensamlingar samt spridda dungar och enskilda låga träd och buskar. Låglänt jordbruksmark med idag vallodling finns främst i sydöst med brynmiljöer mot hällmarkerna med ask och bärande träd och buskar. Från området nordöstra del löper en bäck med klibbalskog längs med ner mot inventeringsområdets västra kant. I den norra delen av området finns en grustäkt. Tomtmark med bebyggelse finns samlade i två mindre områden i syd och sydväst. Inventeringsområdets avgränsning framgår av figur 1.

Nomenklatur – namnpresentation

Samtliga arter anges med vedertagna svenska namn. För rödlistade och skyddade arter, samt signalarter förutom fåglar presenteras det latinska namnet första gången de nämns i texten. Namnen, såväl de svenska som de vetenskapliga, följer dyntaxa[12]. I bildtexterna anges båda svenska och vetenskapliga namn.

[9] Naturvårdsverket. 2010. Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur samt grod- och kräldjur. Naturresursavdelningen.
[10] Naturvårdsverket. 2007. Åtgärdsprogram för bevarande av större vattensalamander och dess livsmiljöer. Rapport 5636.
[11] Naturvårdsverket. 2005. Inventering och övervakning av större vattensalamander (*Triturus cristatus*). Programområde Våtmark, Jordbruksmark, Skog.
[12] www.dyntaxa.se

Resultat

Tidigare kända uppgifter

Tidigare uppgifter har noterats i genomgångna källor (se bilaga 1) om ett vattendrag i inventeringsområdet med möjlig förekomst av havsöring, *Salmo trutta*[13]. Det nordöstra hörnet av inventeringsområdet berörs av värdetrakter skog, Bohusläns randlövskogar[14].

Uppgifter om skyddsklassade, fridlysta, rödlistade och Natura-2000 arter har erhållits från ArtDatabankens Artportal och Observationsdatabasen och omfattar perioden 2000-01-01 till 2018-10-30. För fåglar är endast fynd med häckningskriterium med (figur 2). Perioden omfattar de tre senaste rödlistningsbedömningarna.

12 naturvårdsarter (rödlistade, fridlysta och Natura 2000-arter) har noterats inom inventeringsområdet i Artportalen och Observationsdatabasen. Dessa utgörs av ett fynd av ask *Fraxinus excelsior* EN, tre fynd på en lokal av engelsk fetknopp NT, ett fynd av etternässla *Urtica urens* NT, ett fynd av knippnejlika *Dianthus armeria* EN, §, fem fynd på tre närliggande lokaler av skageracksbjörnbär *Rubus nordicus* NT och ett fynd av törnskata (artskyddsförordningen/EU:s fågeldirektiv). Ett fynd av större vattensalamander *Triturus cristatus* § (artskyddsförordningen/EU:s art- och habitatdirektiv) finns strax väster om inventeringsområdet. I figur 2 redovisas naturvårdsarter i ArtDatabankens register.

Det finns ibland en geografisk osäkerhet för uppgifter från Artportalen och Observationsdatabasen när det gäller fyndlokalernas koordinater. Detta gäller i synnerhet fågelfynd. Observationer av skyddade och rödlistade arter som noterats i landskapet kring undersökningsområdet, eller sådana uppgifter som har sämre noggrannhet, kan dock vara av intresse för själva inventeringsområdet eftersom det ibland kan handla om arter som kan nyttja detta. Sådana fågelarter, där biotoperna i inventeringsområdet bedöms kunna utgöra livsmiljöer, redovisas nedan (se tabell 2 nedan). I det omgivande landskapet finns noteringar om en skyddsklassad art. Med skyddsklassads arter avses sådana vars förekomster är hemlighållna. Se vidare i bilaga 1 gällande skyddsklassade arter).

Tabell 2

Noterade fågelarter (Artportalen m m) med häckningskriterium i inventeringsområdet samt omgivande landskap från ArtDatabanken där biotoper i inventeringsområdet bedöms kunna utgöra livsmiljöer. Rödlistade arter anges med respektive hotkategori och arter upptagna i EU:s fågeldirektiv med EU.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	kategori	Antal observationer
buskskvätta	*Saxicola rubetra*	NT	13
gråtrut	*Larus argentatus*	VU	7
gröngöling	*Picus viridis*	NT	20
gulsparv	*Emberiza citrinella*	VU	97
hussvala	*Delichon urbicum*	VU	25
höksångare	*Sylvia nisoria*	VU, EU	2
kornknarr	*Crex crex*	NT, EU	6
mindre hackspett	*Dendrocopos minor*	NT	27
nattskärra	*Caprimulgus europaeus*	EU	25
rosenfink	*Carpodacus erythrinus*	VU	23
silltrut	*Larus fuscus*	NT	12
stare	*Sturnus vulgaris*	VU	14
sånglärka	*Alauda arvensis*	NT	238
sävsparv	*Emberiza schoeniclus*	VU	76
tornseglare	*Apus apus*	VU	8
trädlärka	*Lullula arborea*	EU	51
törnskata	*Lanius collurio*	EU	60
vaktel	*Coturnix coturnix*	NT	3
ängspiplärka	*Anthus pratensis*	NT	133

[13] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*
[14] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*

Områdesskydd

Hela inventeringsområdet omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap samt riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Bäcken samt ett område i östra delen berörs av strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18 (figur 2).

10 objekt bedöms beröras av generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1 (figur 50).

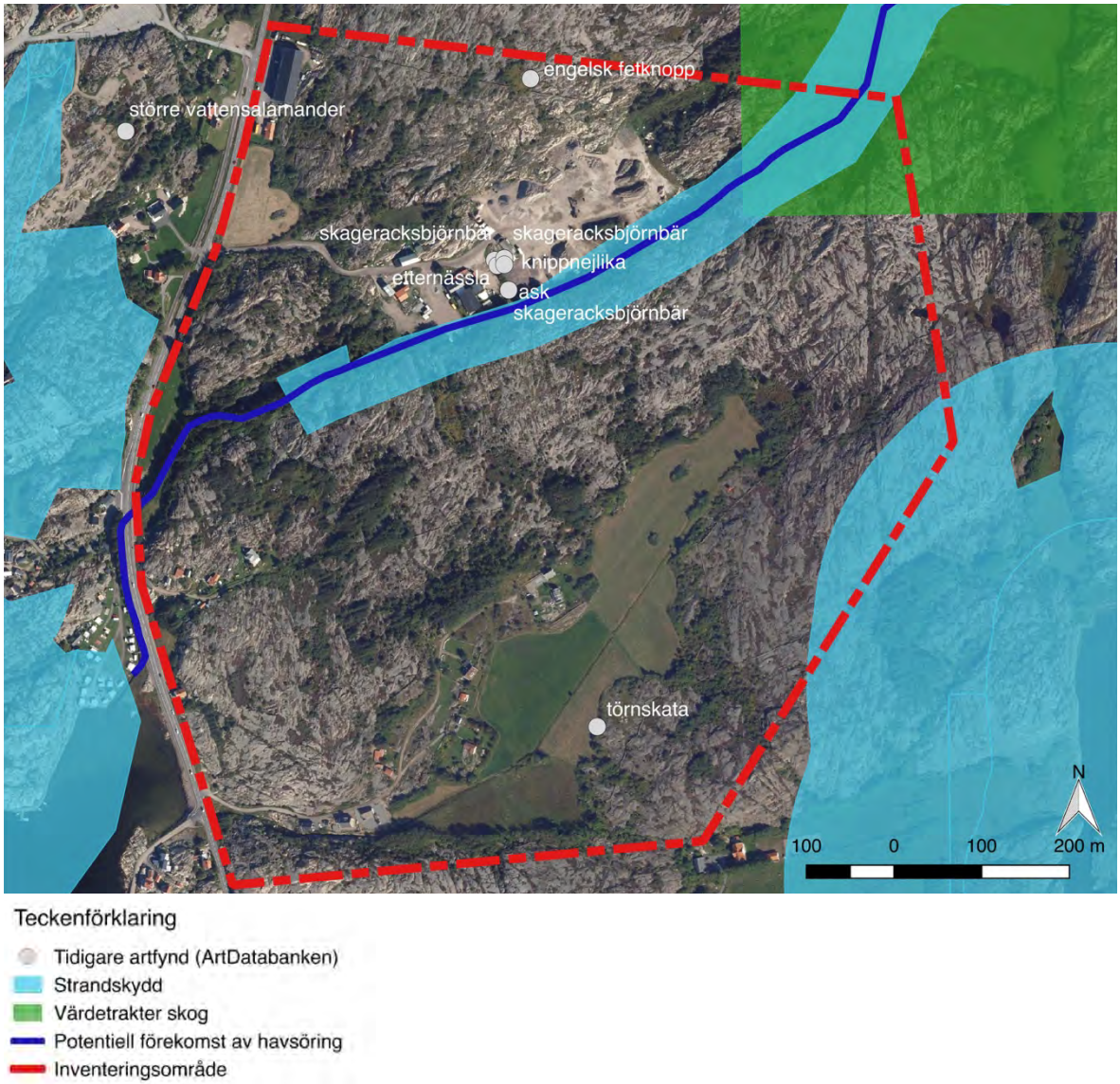

Figur 2. Tidigare dokumentation och områdesskydd i inventeringsområdet.

Resultat från genomförda inventeringar – naturvårdsarter

Tillsammans med rapporterade fynd hos ArtDatabanken noterades totalt 19 rödlistade arter jämte 10 arter som är skyddade enligt Artskyddsförordningen inom inventeringsområdet. Tre signalarter[15,16] noterades under

[15] Nitare, J. 2000. Signalarter. *Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsen.
[16] www.artfakta.artdatabanken.se

inventeringen. Se tabell 3 och figur 4 för noterade naturvårdsarter (77 noterade förekomster) under inventeringen 2018 och 2019.

Av dessa bör noteras en tämligen god förekomst av den rödlistade arten engelsk fetknopp NT på hällmarkerna i de norra delarna av inventeringsområdet. Det är en oceanisk art som växer i klippspringor, på strandnära hällar och grusiga ställen med grund jord. Arten förekommer i Sverige utmed kusten från norra Halland till mellersta Bohuslän. Arten är fridlyst enligt Artskyddsförordningen 8 § i Hallands län.

Mörk kraterlav VU noterades på en grov ask i södra delen av inventeringsområdet. Arten växer på grov bark av ädellövträd så som ask, alm, bok, ek och lönn. Arten förekommer spritt men sällsynt från Skåne till Hälsingland och är känd från cirka 200 aktuella lokaler[17] varav endast fem tidigare lokaler i Bohuslän enligt Artportalens öppna data[18].

Ask EN noterades med spridda förekomster i inventeringsområdet. Dess förekomst har ej noterats som enskilda punkter (med undantag för en grov ask) givet den spridda förekomsten utan finns noterad under respektive objektsbeskrivning. Asken är här likt i Sverige generellt kraftigt drabbad av den vindspridda sjukdomen askskottsjukan[19] orsakad av svampen *Chalara fraxinea*.

Gråtrut VU noterades överflygande i inventeringsområdet vid flera tillfällen och har ej markerats med enskilda punkter i och med dess rörelse över området, rastande fåglar har noterats med punkter. Sånglärka NT och ängspiplärka NT stöttes ett flertal gånger på hällmark och har markerats med punkter på karta (se figur 4), dessa noteringar gäller rastande fåglar under flyttningstid (inventeringen 2018) men möjliga häckningsmiljöer för båda arterna finns i inventeringsområdet. Båda arterna noterades även under inventeringen 2019.

Under inventeringen av groddjur och översiktlig inventering av fåglar 2019 noterades ytterligare fynd av skyddade arter; större vattensalamander *Triturus cristatus* §, EU, mindre vattensalamander *Lissotriton vulgaris* §, åkergroda *Rana arvalis* §, EU och nattskärra EU. Ytterligare fynd gjordes även av rödlistade arter; ål *Anguilla anguilla* CR, kungsfågel VU, mindre hackspett NT och sävsparv VU. Ett fynd gjordes även av en obestämd jord/hornuggla. Se även sidan 47 – 49 för utförligare beskrivning av artfynd under inventeringen 2019.

Tabell 3

Noterade naturvårdsarter. Fridlysta arter anges med §, rödlistade arter anges med respektive hotkategori, skyddade arter inom EU:s art- och habitatdirektiv anges med EU och signalarter med S. Viktigast är de arter som anges med EU och § (skyddade i artskyddsförordningen). Rödlistade arter bör behandlas. Arter utan något i kolumnen ”hotkategori” är övriga naturvårdsarter och kan rangordnas efter de ovan nämnda.

Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	hotkategori
däggdjur	bäver	*Castor fiber*	EU
fiskar	ål	*Anguilla anguilla*	CR
fåglar	buskskvätta	*Saxicola rubetra*	NT
fåglar	gråtrut	*Larus argentatus*	VU
fåglar	gröngöling	*Picus viridis*	NT
fåglar	gulsparv	*Emberiza citrinella*	VU
fåglar	hussvala	*Delichon urbicum*	VU
fåglar	obestämd jorduggla/hornuggla	*Asio flammeus/Asio otus*	EU/
fåglar	kungsfågel	*Regulus regulus*	VU
fåglar	mindre hackspett	*Dendrocopos minor*	NT
fåglar	nattskärra	*Caprimulgus europaeus*	EU
fåglar	näktergal	*Luscinia luscinia*	
fåglar	sånglärka	*Alauda arvensis*	NT
fåglar	sävsparv	*Emberiza schoeniclus*	VU
fåglar	törnskata	*Lanius collurio*	EU

[17] Arvidsson, L. 1984. Rev. Arup, U. 1999. *Artfaktablad mörk kraterlav* Gyalecta truncigena. ArtDatabanken, SLU 2005.
[18] www.artportalen.se. Hämtat 2018-10-29. ArtDatabanken, SLU.
[19] Aronsson, M. 2010. *Artfaktablad ask* Fraxinus excelsior. ArtDatabanken, SLU.

fåglar	ängspiplärka	*Anthus pratensis*	NT
grod- och kräldjur	mindre vattensalamander	*Lissotriton vulgaris*	§
grod- och kräldjur	större vattensalamander	*Triturus cristatus*	§, EU
grod- och kräldjur	vanlig padda	*Bufo bufo*	§
grod- och kräldjur	åkergroda	*Rana arvalis*	§, EU
kärlväxter	ask	*Fraxinus excelsior*	EN
kärlväxter	blåsippa	*Hepatica nobilis*	§
kärlväxter	engelsk fetknopp	*Sedum anglicum*	NT
kärlväxter	hällebräken	*Woodsia ilvensis*	
kärlväxter	mattlummer	*Lycopodium clavatum*	§
kärlväxter	murgröna	*Hedera helix*	§, S
lavar	glansfläck	*Arthonia spadicea*	S
lavar	krusig filtlav	*Peltigera rufescens.*	
lavar	lönnlav	*Bacidia rubella*	S
lavar	mörk kraterlav	*Gyalecta truncigena*	VU
lavar	strutskinnlav	*Scytinium palmatum*	NT
mossor	guldlockmossa	*Homalothecium sericeum*	S
mossor	kopparnickmossa	*Bryum alpinum*	
svampar	tusengömming	*Cryptosphaeria eunomia*	NT

Figur 3. Den rödlistade laven mörk kraterlav *Gyalecta truncigena* VU noterades på en grov ask i inventeringsområdet.

Resultat från genomförda inventeringar – områden med lägre naturvärden

Områden som bedömts sakna betydelse för biologisk mångfald och som i sitt nuvarande tillstånd inte bidrar till mångfald inom arter, mellan arter eller ekosystem består av mer kuperade öppna hällmarker med högre vegetation, mindre områden med myrmark, dungar och bryn med triviallövskog, åkermark med vallodling, ohävdad fuktäng, vassområde samt industri- och tomtmark.

Resultat från genomförda inventeringar – naturvärdesobjekt

Vid naturvärdesinventeringen identifierades 45 objekt med naturvärden varav 2 objekt med högsta naturvärde, 10 objekt med högt naturvärde (naturvärdesklass II), 14 objekt med påtagligt naturvärde (naturvärdesklass III) och 19 objekt med visst naturvärde (naturvärdesklass IV). Totalt identifierades 23 objekt tillhörande terrestra naturtyper och 22 objekt tillhörande limniska naturtyper.

Katalog med samtliga naturvärdesobjekt finns på sidan 13 – 46. De mest värdefulla av objekten som identifierats utgörs av mindre vattensamlingar, vattendrag, klibbalskog med inslag av ek och ask, brynmiljöer med ask, åkerholmar samt ett flackt hällmarksområde med förekomst av vittringsgrus i inventeringsområdets norra del. Se bilaga 2 där karta i större format över naturvärdesobjekt och fynd av naturvårdsarter presenteras.

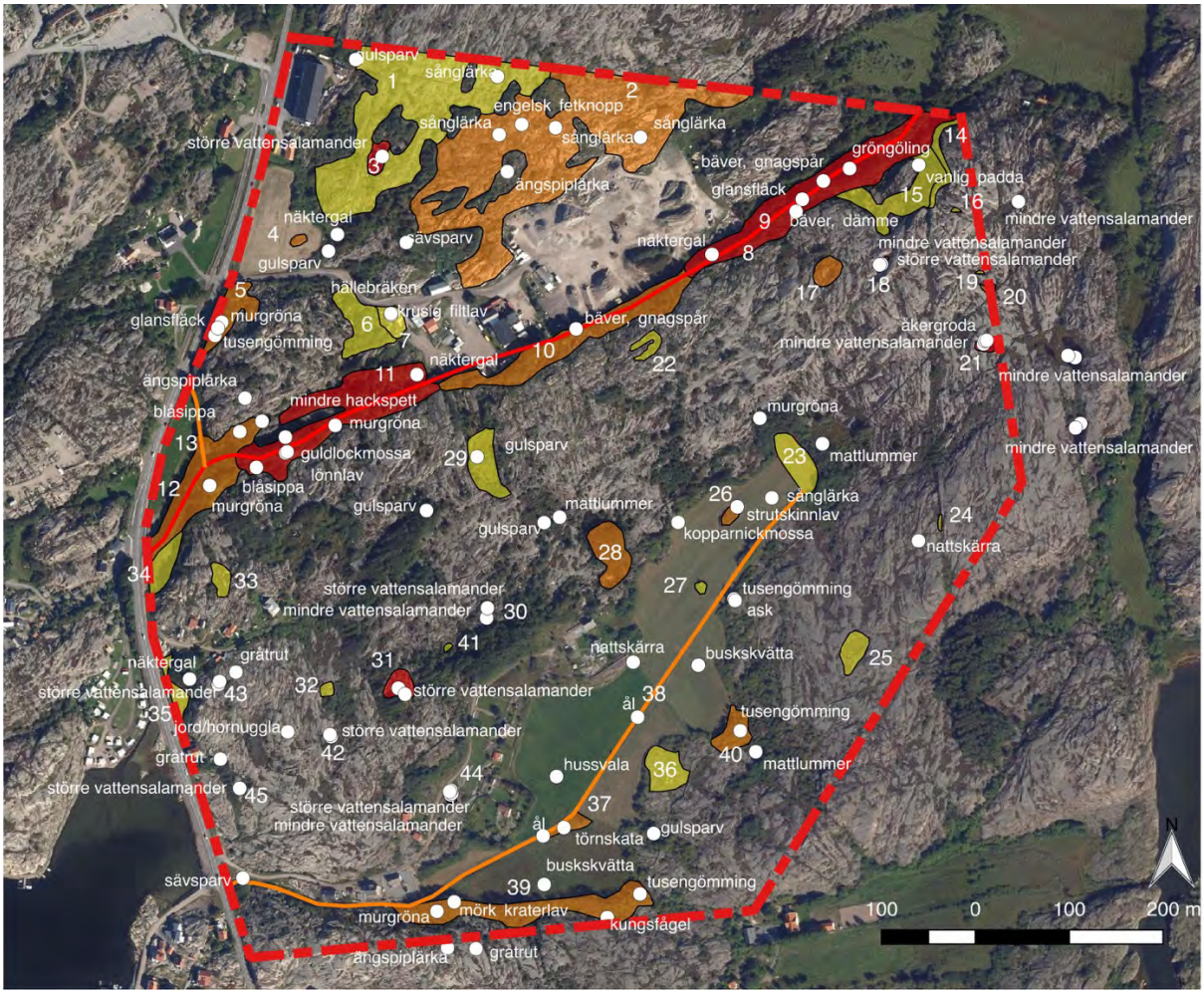

Teckenförklaring

- Högsta naturvärde - naturvärdesklass I
- Högt naturvärde - naurvärdesklass II
- Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass III
- Visst naturvärde - naturvärdesklass IV
- Naturvårdsarter
- Inventeringsområde

Figur 4. Naturvärdesobjekt och fynd av naturvårdsarter vid Långevik.

Objektsbeskrivningar

Objekt ID: 1737-1

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Öppen hällmark.

Beskrivning: Mosaikartad, främst öppen hällmark med inslag av mindre partier med ljung och kruståtel, enstaka mindre fuktpartier förekommer med knapptåg, starr och blåtåtel. Spridda låga träd och buskar av en, rönn, björk, brakved, tall och björnbär. I fältskiktet finns spridda förekomster av strandglim, fibblor, gullris, bergsyra, stensöta och kråkbär.

Rester av stenbrott, en mindre vattensamling och flera välbevarade stenmurar förekommer i objektet. Objektet är flackare än övriga hällmarker med lägre naturvärden i inventeringsområdet. Förekomst av vittringsgrus som kan utgöra livsmiljö för bland annat lavar som etablerar sig på nakna och exponerade platser.

Biotopkvalitéer: Solexponerad öppen hällmark, stenmurar, vattensamling, flackt, vittringsgrus.

Naturvårdsarter: Sånglärka NT.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 5. Hällmark och stenmur i naturvärdesobjekt 1.

Objekt ID: 1737-2

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Öppen hällmark

Beskrivning: Mosaikartad hällmark med spridda låga buskar och träd av brakved, rönn, asp, vide, björnbär, slån, sälg, ek, björk och en. Ljung och gräspartier förekommer med främst kruståtel samt mindre fuktpartier med starr och knapptåg. Något mer blomrikt än övrig hällmark i inventeringsområdet med förekomst av gullris, fetknoppar, kärleksört, fibblor, gulsporre, svartkämpar och styvmorsviol. I fältskiktet förekommer även kaprifol, bergsyra och stensöta. God förekomst av den oceaniska arten engelsk fetknopp.

Rester av stenbrott och flera välbevarade stenmurar finns i objektet. Rastande sånglärkor stöttes på tre ställen.

Biotopkvalitéer: Solexponerad öppen hällmark, flackt, vittringsgrus, stenmurar.

Naturvårdsarter: Engelsk fetknopp NT, sånglärka NT.

Tidigare dokumentation: Engelsk fetknopp NT[20].

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

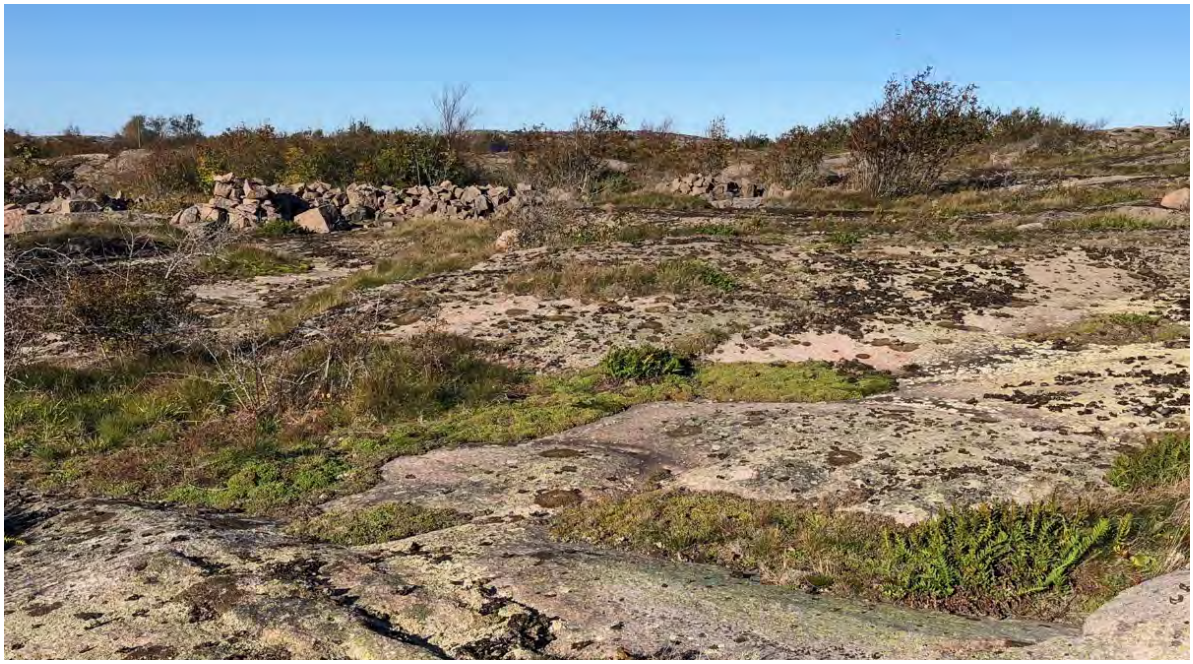

Figur 6. Öppen hällmark och god förekomst av engelsk fetknopp *Sedum anglicum* NT (förgrunden) samt rester av stenbrott (bakgrunden) i naturvärdesobjekt 2.

Objekt ID: 1737-3

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Vattensamling i sänka i hällmarken, vattensamlingen är relativt stor och håller troligen vatten under en större del av året. Vattnet är mörkt av humus. Vattenvegetation så som igelknopp sp. förekommer i dammen och strandzonen utgörs dels av kal berghäll men även vegetationspartier med knapptåg, veketåg, starr och lågväxta buskar av brakved, björk, rönn, vide och björnbär. Vattensamlingen är till största del solexponerad. En stenmur finns i nära anslutning till vattensamlingen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

[20] Artuttag från ArtDatabankens Artportalen och Observationsdatabasen från perioden 2000-01-01 till 2018-10-30.

Figur 7. Naturvärdesobjekt 3 utgörs av en damm med högt naturvärde.

Objekt ID: 1737-4

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark.

Biotoper: Åkerholme.

Beskrivning: Åkerholme med öppen hällmark. Delvis vegetationsbevuxen med hagtorn, slån, en fröplanta av ask och bladvass i kanten. Åkerholmen är belägen i brukad åkermark med vallodling.

Biotopkvalitéer: Refug i produktionslandskapet, öppen hällmark.

Naturvårdsarter: Fröplanta av ask *Fraxinus excelsior* EN.

Områdesskydd: Generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 8. Naturvärdesobjekt 4, åkerholme med öppen hällmark.

Objekt ID: 1737-5

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Skog, brynmiljö

Beskrivning: Mindre skogsparti mellan hällmark och bilväg. Främst ung till medelålders ask, medel- till grövre klibbal och en grov poppel. Bärande träd och buskar förekommer så som hagtorn, rönn, apel, rosbuske, olvon och slån. I fältskiktet förekommer bland annat bräken, stensöta, smultron, stinknäva, kärleksört och kaprifol. Ett mindre uttorkat dike löper igenom objektet med skogssäv och älggräs. Klen död ved förekommer i och runt det mindre diket.

Biotopkvalitéer: Grova träd, klen död ved, bärande träd och buskar, mindre dike.

Naturvårdsarter: Ask *Fraxinus excelsior* EN, glansfläck S, tusengömming NT, murgröna §, S.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Ett flertal askar är drabbade av askskottssjukan.

Figur 9. Naturvärdesobjekt 5 med främst klibbal och ask.

Objekt ID: 1737-6

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Lövskog, brynmiljö.

Beskrivning: Lövskog och brynmiljöer med ung asp och vide med inslag av ung ask, ek, björk och rönn. I buskskiktet förekommer främst vide som bitvis är snårig med äldre struktur, även slån och rosbuske. I fältskiktet förekommer bland annat stensöta, bräken, kaprifol, stinknäva, kärleksört och veketåg. Marken är till stor del blöt och med öppna vattenspeglar. Klen död ved förekommer, även rester av stenbrott.

Biotopkvalitéer: Öppna vattenspeglar, klen död ved.

Naturvårdsarter: Ask EN.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes som möjlig livsmiljö för groddjur men att kan vara för igenvuxet under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 10. Öppna vattenspeglar i videsnår i naturvärdesobjekt 6.

Objekt ID: 1737-7

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Öppen hällmark, ruderatmark

Beskrivning: Hällmark med spridda blomförekomster. I fältskiktet förekommer stensöta, hällebräken och sparvnäva. God förekomst av vit fetknopp och gul fetknopp.

Biotopkvalitéer: Öppen hällmark, solexponerad.

Naturvårdsarter: Hällebräken, krusig filtlav.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 11. Hällmark med spridda blomförekomster i naturvärdesobjekt 7.

Objekt ID: 1737-8

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Klibbalskog på frisk mark.

Beskrivning: Klibbalskog på frisk mark utmed en bäck med medelgrov till grov klibbal, enstaka riktigt grova. I träd- och buskskiktet förekommer även två något grövre ekar, enstaka halvgrov ask, rönn med äldre struktur, apel, slån, hagtorn, brakved och björnbär. Beskuggade bergväggar med lod och sipperytor finns med god förekomst av mossor, däribland västlig hakmossa och stor revmossa. Fältskiktet domineras av högörter så som älggräs och humleblomster men även med förekomst av besksöta, harsyra, stinknäva och stensöta. Tämligen god förekomst av död ved i form av både lågor och högstubbar av främst klibbal men även lågor av rönn och apel. Klen död ved förekommer även.

Spår av bäver finns både i form av gnagspår på fortfarande stående träd och ett dämme som vid första besöket endast var mindre och som vid ett senare besök hade dämt upp den övre delen av bäcken. Gröngöling noterades vilken kom ljudligt inflygandes och landade i objektet.

Biotopkvalitéer: Variationsrikt, död ved, bäck, beskuggade lod- och sipperytor.

Naturvårdsarter: Ask *Fraxinus excelsior* EN, glansfläck S, gröngöling NT, bäver *Castor fiber* EU, näktergal.

Tidigare dokumentation: Värdetrakter skog (Bohusläns randlövskogar)[21].

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

[21] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*

Figur 12. Klibbalskog i naturvärdesobjekt 8.

Figur 13. Bäverdämme i naturvärdesobjekt 8 och 9.

Objekt ID: 1737-9

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Vattendrag.

Biotoper: Bäck.

Beskrivning: Bäck som rinner från inventeringsområdet nordöstra hörn till västra kant. Bäcken är bitvis lugnflytande med finkornigt material och detritus; bitvis mer strömmande med stenar och gruspartier. Ett bäverdämme hade vid ett besök dämt upp den norra sträckan av bäcken. Död ved förekommer både som klen död och lågor i och intill/över bäcken. Vid grustäkten löper bäcken in ett rör en sträcka. Näckmossa förekommer i bäcken.

Biotopkvalitéer: Vattendrag, gruspartier, död ved i vatten.

Naturvårdsarter: Bäver *Castor fiber* EU.

Tidigare dokumentation: Möjlig förekomst av havsöring, värdetrakter skog (Bohusläns randlövskogar)[22].

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Information om förekomst av öring, ålyngel, spigg, paddor och snok i vattendraget finns från obekräftad källa.

Figur 14. Mer strömmande parti med stenar och grus i bäcken som utgör naturvärdesobjekt 9.

Objekt ID: 1737-10

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Lövskog.

Beskrivning: Lövskog utmed bäck som delvis löper in i rör förbi grustäkten, bäcken och lövskogen som växer längs med är något smalare längs denna sträcka. Varierande yngre till grövre klibbal. I trädskiktet förekommer även asp, sälg och björk, inslag av halvgrova träd men främst yngre. Även inslag av ek, rönn, apel, tall och enstaka gran. I buskskiktet förekommer äkta fläder, hagtorn, vide, brakved, slån och en. Bitvis snårigt med

[22] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*

björnbär. I fältskiktet förekommer bland annat stensöta, bräken, hundäxing, älggräs, humleblomster, kaprifol, snårvinda, harsyra, stinknäva, brännässlor, starr, veketåg, knapptåg och blåbär.

Ställvis god förekomst av död ved i form av klenare lågor, halvgrov högstubbe av klibbal, halvgrov och spretig sälg som är på väg att rasa och klen död ved. En stenmur förekommer i objektet och rester av stenbrott.

Gnagspår av bäver noterades. Alticka förekommer på klibbal utmed bäcken.

Biotopkvalitéer: Död ved, bäck, grov klibbal.

Naturvårdsarter: Bäver EU.

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 15. Lövskog utmed bäck i naturvärdesobjekt 10.

Objekt ID: 1737-11

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Lövskog med klibbal, ask och ek.

Beskrivning: Huvuddelen av objektet utgörs av lövskog utmed bäcken med klibbal och ask varierande från medel till grövre träd. I objektets norra del finns ett parti med halvgrova ekar, halvgrova björkar med inslag av hassel och parti med vide med äldre struktur och god förekomst av död ved. I trädskiktet förekommer även björk, asp, sälg och rönn. I buskskiktet förekommer hassel med inslag av äkta fläder, olvon, slån, vinbär, vide, brak-ved, hagtorn och rosbuske. I fältskiktet noterades kaprifol, bräken, stensöta och stinknäva.

Signalarterna lönnlav och guldlockmossa noterades på en grov pil. Alticka noterades på klibbal.

Tämligen god förekomst av död ved förekommer, däribland lågor, högstubbe och klen död ved. Två högstub-bar av klibbal med hackspetthål varav en med flera noterades. Låga lodytor förekommer och en stenmur finns i objektets norra del.

Biotopkvalitéer: Halvgrova till grova lövträd däribland ädellövträd, död ved, hålträd, bäck, stenmur.

Naturvårdsarter: Mindre hackspett NT, ask EN, lönnlav S, guldlockmossa S, murgröna §, S, blåsippa §, näktergal.

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: En del av askarna drabbade av askskottssjukan.

Figur 16. Naturvärdesobjekt 11.

Objekt ID: 1737-12

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Lövskog, brynmiljöer.

Beskrivning: Främst medel till grov klibbal utmed bäck och ung till medelålders ask, inslag av pil, asp, rönn och hägg. Uppåt berget åt nordost består trädskiktet främst av ask med inslag av unga asp och rönn, blåsippor och murgröna noterades i detta område. I buskskiktet förekommer hassel med inslag av slån, hagtorn, björnbär, blåhallon, rosbuske och kaprifol.

Gränsar delvis till gräsplan som används som uppställningsplats för campingverksamhet, en mindre byggnad med funktion för campingverksamheten finns även. Ett mindre parti finns som är under igenväxning med brännässlor, vass och älggräs samt ett mindre gräsparti med tusensköna.

Död klen död ved förekommer. I bergsskrevan förekommer tämligen låga lodytor.

Biotopkvalitéer: Grova träd, klen död ved, bäck, lodytor.

Naturvårdsarter: Blåsippa §, murgröna §, S.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 17. Klibbalsridå utmed bäcken som gränsar till gräsytan för campingverksamhet i naturvärdesobjekt 12.

Objekt ID: 1737-13

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Vattendrag.

Biotoper: Bäck

Beskrivning: Mindre del av bäcken som viker av ut mot vägen utmed en gräsyta för campingverksamhet nedan bergbrant och brynmiljö. Tämligen igen/övervuxen och beskuggat med älggräs, blåhallon, vass, skogssäv och fackelblomster.

Biotopkvalitéer: Vattendrag.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 18. Naturvärdesobjekt 13.

Objekt ID: 1737-14

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Silikatbergbrant.

Beskrivning: Tämligen hög bergbrant med hällmark ovan. Delvis med svallade blockvallar nedan och delvis med vegetation bestående av ljung, låga träd och buskar så som ek, rönn, en, tall och asp. I klippskrevor förekommer mindre vegetationspartier med ljung och enstaka unga träd och buskar.

Biotopkvalitéer: Bergbrant, hyllor, lodytor, skrevor.

Tidigare dokumentation: Värdetrakter skog (Bohusläns randlövskogar)[23].

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 19. Bergbrant i naturvärdesobjekt 14.

Objekt ID: 1737-15

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Berg och sten.

Biotoper: Svallade blockvallar.

Beskrivning: Objekt med stenpartier och svallade blockvallar. Inslag av ljung, pillerstarr och låg till medelhög en, ek, rönn, tall och asp. En vanlig padda noterades stenpartier som kan tänkas fungera som övervintringsmiljö.

Biotopkvalitéer: Blockvallar, möjliga övervintringsmiljöer för grod- och kräldjur.

Naturvårdsarter: Vanlig padda *Bufo bufo* (§).

Tidigare dokumentation: Värdetrakter skog (Bohusläns randlövskogar)[24].

[23] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*
[24] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 20. Naturvärdesobjekt 15 med svallade blockmarker.

Objekt ID: 1737-16

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling

Beskrivning: Vattensamling med vattenvegetation i form av igelknopp sp. och veksäv. Strandzonen utgörs på två sidor av tämligen raka, något högre kanter med bart berg som i ett "V". På motsatt sida utgörs strandzonen av naken hällmark samt vegetationsparti med starr, ull, ljung och kråkbär. Vattnet är mörkt av humus. Enstaka låg en och brakved finns i kanten.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Tidigare dokumentation: Värdetrakter skog (Bohusläns randlövskogar)[25].

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes som möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

[25] Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*

Figur 21. Naturvärdesobjekt 16 utgörs av en vattensamling.

Objekt ID: 1737-17

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Vattensamling med vatten som är mörkt av humus. I strandzonen finns både naken berghäll samt vegetationspartier med starr, ull, blåtåtel och veketåg. Runt vattensamlingen växer även ljung, odon, kråkbär och låga träd och buskar av björk, rönn, vide, brakved, tall och en. Strax intill finns en lägre träddunge med främst låg björk och inslag av vide.

Minst fyra flicksländor flög över vattensamlingen vid inventeringen som till största del är solexponerad.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, till största del solexponerad.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes som möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 22. Naturvärdesobjekt 17.

Objekt ID: 1737-18

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Vattensamling i svacka mellan två höjder i hällmark. Vattenklöver och veksäv i. Vitmossa, ull, ljung, kråkbär, blåtåtel samt låg en, björk och brakved i kanten och runt vattensamlingen. Vattnet är mörkt av humus.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad under delar av dagen.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU, mindre vattensalamander §.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 23. Naturvärdesobjekt 18 utgörs av en vattensamling i en sänka i hällmark.

Objekt ID: 1737-19

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Tämligen grund vattensamling med förekomst av igelknopp sp. Mot ena sidan avgränsas vattensamlingen av en avsats med tämligen rak vägg, cirka en meter hög. Strandzonen utgörs av naken berghäll samt vegetationspartier med vitmossa, starr, sileshår, fryle, ull, klockljung, ljung, blåtåtel och kråkbär. På botten finns ett lager med organiskt material. En flickslända noterades över vattensamlingen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 24. Naturvärdesobjekt 19.

Objekt ID: 1737-20

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Tämligen grund vattensamling i sänka vid ett flackare parti av hällmarken. Vattenklöver och igelknopp sp. förekommer i vattensamlingen. Strandzonen utgörs delvis av naken berghäll men även av vegetation som delvis går ut i vattensamlingen av starr, blåtåtel, ull, sileshår, ljung, klockljung och vitmossa. På botten finns ett lager med organiskt material. Enstaka låg ek, tall och björk växer intill men vattensamlingen är solbelyst. En stenmur finns i nära anslutning till vattensamlingen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad, stenmur intill.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 25. Naturvärdesobjekt 20.

Objekt ID: 1737-21

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Tämligen stor men grund vattensamling i ett flackare parti av hällmarken. I vattensamlingen förekommer vattenklöver och kråkklöver. Vegetation förekommer runt och går delvis ut i vattnet bestående av starr, veketåg, blåtåtel, sileshår och ljung. Enstaka låg björk och vide förekommer även men vattensamlingen är solbelyst. Strandzonen utgörs även av naken berghäll. På botten finns ett lager med organiskt material och vattnet är mörkt av humus. Fem flicksländor noterades flyga över. Stenmurar i anslutning till vattensamlingen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Naturvårdsarter: Åkergroda §, EU, mindre vattensalamander §.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 26. Naturvärdesobjekt 21, vattensamling med vegetation som går delvis ut i vattnet.

Objekt ID: 1737-22

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark

Biotoper: Buskage, vattensamling, sumpmark.

Beskrivning: Sänka i berghällen under igenväxning med låga träd och buskar av björk, tall, rönn och brakved marken är fuktigt med förekomst av vitmossa, knapptåg, starr och med öppen vattenspegel med vattenklöver. Upp mot bergspartierna är marken torrare med ljung, kråkbär, odon och blåbär i fältskiktet.

Biotopkvalitéer: Öppen vattenspegel.

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13-18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. samt riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur men att kan vara för igenvuxet under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 27. Vattenspegel i naturvärdesobjekt 22.

Objekt ID: 1737-23

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Åkermark.

Biotoper: Naturaliserad slåttervall.

Beskrivning: Naturaliserad slåttervall i kanten av en idag brukad åker med vallodling. Inslag av örtflora med förekomst av rödklint, äkta johannesört, sumpnoppa, röllika, ängsvädd, åkervädd och gullris.

Biotopkvalitéer: Blommande örter, värden för insekter, slåtter.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 28. Naturvärdesobjekt 23 utgörs av en naturaliserad slåttervall i kanten på brukad mark.

Objekt ID: 1737-24

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Vattensamling i bergsskreva. Tämligen hög bergvägg avgränsar vattensamling, i kanterna förekommer mindre partier med vegetation av vitmossa, tåg, ull, ljung, klockljung, odon och låg brakved. Vattnet är mörkt av humus. Beskuggad under delar av dagen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling.

Områdesskydd: Strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 29. Naturvärdesobjekt 24, vattensamling i bergsskreva.

Objekt ID: 1737-25

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Grund vattensamling i flack hällmark med vegetation som går ut i vattnet med starr, ull och vide. Ljung och enstaka låg björk, en och brakved förekommer. Flack berghäll förekommer även i strandzonen och stenar förekommer i vattensamlingen. En flickslända noterades över. Stenmurar förekommer i anslutning till vattensamlingen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 30. Vattensamling med utbredd vegetation i naturvärdesobjekt 25.

Objekt ID: 1737-26

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark.

Biotoper: Åkerholme.

Beskrivning: Åkerholme i åkermark med vallodling. Slån breder ut sig över delar av åkerholmen, i kanten förekommer ängsartad mark med bland annat svartkämpar och åkerveronika. God förekomst av den rödlistade arten strutskinnlav på den öppna delen.

Biotopkvalitéer: Refug i produktionslandskap, delvis öppen mark med låg vegetation.

Naturvårdsarter: Strutskinnlav NT.

Områdesskydd: Generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 31. Naturvärdesobjekt 26 utgörs av en åkerholme med en öppnare del till höger i bild.

Objekt ID: 1737-27

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark.

Biotoper: Åkerholme.

Beskrivning: Åkerholme med tät vegetation av slån, rosbuske och hagtorn.

Biotopkvalitéer: Refug i produktionslandskap, bärande buskar med värden för insekter och fåglar.

Områdesskydd: Generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. samt riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 32. Naturvärdesobjekt 27, igenväxt åkerholme.

Objekt ID: 1737-28

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling, sumpskog.

Beskrivning: En tämligen stor och djup öppen vattensamling med omgivande vegetation av starr, knapptåg, ljung och högre buskar och unga träd av vide, en, brakved, rönn och asp. Stenar förekommer i ena kanten. Vattensamlingen fortsätter in i ett skogsparti med asp och björk. Vattnet är beskuggat och klen död ved förekommer i vattnet i sumpskogen.

En trollslända noterades över den öppna delen. Stenmurar finns i anslutning till vattensamlingen och sumpskogen.

Biotopkvalitéer: Vattensamlingen, delvis solexponerad, klen död ved i vatten.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur, främst i den solbelysta delen, under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 33. Skuggiga, skogbevuxna delen i naturvärdesobjekt 28.

Figur 34. Solbelysta, öppna delen i naturvärdesobjekt 28.

Objekt ID: 1737-29

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Myr

Biotoper: Myr, vattensamling.

Beskrivning: Myr med vitmossa, kråkklöver, låg vide och björk. I kanterna förekommer även björnmossa, starr, ull, veketåg, knapptåg, sileshår, låg asp, en och tall. En trollslända noterades i objektet. I objektet finns en vattensamling/öppen vattenspegel med vattenklöver i.

Biotopkvalitéer: Öppen vattenspegel.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur men att kan vara för igenvuxet under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 35. Öppen vattenspegel i naturvärdesobjekt 29 ses i förgrunden.

Objekt ID: 1737-30

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Tämligen djup vattensamling i större rest av stenbrott. Vattenväxter förekommer i så som nate sp. och bläddra sp. Starr och vitmossa finns i kanten. Tämligen tätt buskage av björk, asp och vide omsluter vattensamlingen och gör den delvis beskuggad. Trollslända noterades.

Biotopkvalitéer: Vattensamling.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU, mindre vattensalamander §.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 36. Vegetationsomgiven vattensamling i rester av stenbrott, naturvärdesobjekt 30.

Objekt ID: 1737-31

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamlingar.

Beskrivning: Flera närbelägna små vattensamlingar i rester av stenbrott i en skogsdunge. Omges av hällmark, ljung, björk, tall, vide och en. I fältskiktet förekommer starr, ull, stensöta och knapptåg. I markskiktet förekommer vitmossa. Vattensamlingarna är tämligen små och grunda och torkar troligen ut under delar av året.

Biotopkvalitéer: Vattensamlingar, stenbrottrester som kan fungera som övervintringsmiljöer för groddjur.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 37. Naturvärdesobjekt 31 utgörs av flera närbelägna mindre vattensamlingar.

Objekt ID: 1737-32

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Vattensamling med stenar och block i som vid ett första besök var helt uttorkat men vid ett senare besök var helt vattenfyllt. Omges av tall, slån, brakved, en, rosbuske och ljung. Vid det första besöket när sänkan var uttorkad förekom i fältskiktet bland annat starr, måra sp., kråkvicker, besksöta och knapptåg. Vattensamlingen är delvis beskuggad.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, stenpartier.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019. Håller ej permanent vatten trots dess storlek.

Figur 38. Naturvärdesobjekt 32.

Objekt ID: 1737-33

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Grund vattensamling i sänka i hällmark med tämligen tät vegetation med kråkklöver, vattenklöver, sjöfräken, ull, starr, blåtåtel och vitmossa. I strandzonen förekommer ljung, låg en, björk, asp och vide. Solbelyst större del av dagen.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Bedömdes vara möjlig livsmiljö för groddjur men att kan vara för igenvuxet under fältarbete 2018, inga groddjur noterades under inventeringen 2019.

Figur 39. Naturvärdesobjekt 33, vattensamling med tämligen tät vegetation.

Objekt ID: 1737-34

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Äng och betesmark.

Biotoper: Ängsartad mark, ruderatmark.

Beskrivning: Högörtsäng och mindre partier med ruderatmark. Blomrikt, i fältskiktet förekommer bland annat duvnäva, nässelklocka, gulsporre, gulvial, vitklöver, gråbo, rödklöver, kråkvicker, renfana, ängsvädd, röllika, stånds, blåeld, fetbladsväxter, hundäxing, vallmo, hästhov, vit sötväppling, harklöver, humlelusern, liten blåklocka, svartkämpar, johannesört och tuvtåtel. Enstaka unga lövträd är på väg upp. I kanten mot berget förekommer en del bärande träd och buskar så som slån, rosbuske och ung rönn.

Biotopkvalitéer: Blomrikedom, bärande träd och buskar, värden för insekter och fåglar.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Vid ett senare fältbesök var marken slagen.

Figur 40. Naturvärdesobjekt 34.

Objekt ID: 1737- 35

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Äng och betesmark.

Biotoper: Ängsartad mark, ruderatmark.

Beskrivning: Mindre ängsartad mark och ruderatmark. I fältskiktet förekommer bland annat röllika, rödklint, getväppling, prästkrage, blåeld, gråfibbla, fetbladsväxter, gulsporre, svartkämpar, gulkämpar, renfana, ängsvädd, humlelusern, blålusern, gulvial, vit sötväppling, murreva men även igenväxningsarter så som enstaka lupin och brännässla. Mindre dike ut mot vägen igenväxt med bland annat bladvass och snårvinda. God förekomst av blommande örter som lockar till sig insekter.

Biotopkvalitéer: Blommande örter, värden för insekter, öppna jordblottor.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 41. Naturvärdesobjekt 35 med blommande örter.

Objekt ID: 1737-36

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Ängs- och betesmark.

Biotoper: Ängsartad mark i hällmark.

Beskrivning: Ängsrest med spår av hävd i öppen hällmark i anslutning till jordbruksmark. Bitvis låg vegetation med tämligen gott om ängsvädd, vårbrodd, röllika och liten blåklocka. I fältskiktet förekommer även gul fet-knopp, gulvial, fyrkantig johannesört och gråfibbla. Bitvis högre vegetation med veketåg, knapptåg och blåtåtel. Slån och rosbuskar förekommer i kanten ned mot jordbruksmarken. Delvis taggtråd på stenmur som löper i kanten av objektet.

Biotopkvalitéer: Hävdgynnad flora, bärande buskar, stenmur, värden för insekter och fåglar.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Kan finnas mer intressanta arter under blomningstid.

Figur 42. Naturvärdesobjekt 36.

Objekt ID: 1737-37

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Igenväxningsmark.

Biotoper: Åkerholme.

Beskrivning: Åkerholme med två askar samt ett tätt buskage av hagtorn, rosbuske, slån och en. En stenhög förekommer som en rest från stenhuggningen som skett i området.

Biotopkvalitéer: Refug i produktionslandskap, bärande buskar, värden för insekter och fåglar, stenhög.

Naturvårdsarter: Ask EN, törnskata EU.

Områdesskydd: Generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. samt riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 43. Naturvärdesobjekt 37 utgörs av en åkerholme.

Objekt ID: 1737-38

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Vattendrag.

Biotoper: Dike.

Beskrivning: Dike som till stor del löper igenom jordbruksmark och delvis förbi bebyggelse och längs med en grusväg. Stilla vatten med vegetation i så som kaveldun, andmat, säv, stor igelknopp och svalting. I kanterna förekommer bland annat fackelblomster, älggräs, veketåg och vass.

Biotopkvalitéer: Vattendrag.

Naturvårdsarter: Ål CR.

Områdesskydd: Generellt biotopskydd genom miljöbalken 7 kap. 11 § första stycket 1. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 44. Ett dike delvis i jordbruksmark utgör naturvärdesobjekt 38.

Objekt ID: 1737-39

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Skog, brynmiljö.

Beskrivning: Skogsridå med främst ung till medelålders ask med inslag av tämligen grov ask mellan hällmark och fuktäng. Inslag av ek, ung rönn, ung björk, slån, rosbuskar, hagtorn, björnbär, en, kaprifol samt enstaka apel och gran. I fältskiktet förekommer bland annat stinknäva, smultron, kråkvicker, måror, johannesört, hundäxing, stensöta, bräken, harsyra, blåbär, ljung, kärleksört, kruståtel, vårbrodd och veketåg.

Död ved förekommer i form av stående döda askar angripna av askskottssjukan, enstaka något grövre. Tämligen branta men låga bergspartier förekommer.

Den sällsynta arten mörk kraterlav som endast är känd från fem tidigare lokaler i Bohuslän noterades på en ask i objektet.

Biotopkvalitéer: Grov ask, ädellövträd, brynmiljö, bärande träd och buskar.

Naturvårdsarter: Ask EN, mörk kraterlav VU, tusengömming NT, murgröna §, S, kungsfågel VU.

Områdesskydd: Odlingsröse bedöms omfattas av generellt biotopskydd. Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: En hög andel av askarna angripna av askskottssjukan.

Figur 45. Naturvärdesobjekt 39 med askar.

Objekt ID: 1737-40

Naturvärdesbedömning: Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3.

Dominerande naturtyp: Skog och träd.

Biotoper: Skog, brynmiljö.

Beskrivning: Dunge med ung ask och rönn, tämligen god förekomst av kaprifol. I buskskiktet förekommer bland annat brakved och en och ut mot jordbruksmarken bärande buskar så som slån, rosbuske och hagtorn En stenmur löper i kanten av objektet.

Biotopkvalitéer: Brynmiljö, ädellövträd, bärande träd och buskar, stenmur.

Naturvårdsarter: Ask EN, tusengömming NT.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 46. Naturvärdesobjekt 40.

Figur 47. Larv av ligustersvärmare *Sphinx ligustri* noterades i naturvärdesobjekt 40.

Objekt ID: 1737-41

Naturvärdesbedömning: Visst naturvärde – naturvärdesklass 4.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Delvis beskuggad damm med i överlag branta stränder. Skyddat läge, beskuggat av tall och björk i söder, öst och delvis i väst.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, delvis solexponerad.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Figur 48. Naturvärdesobjekt 41.

Objekt ID: 1737-42

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Liten men djup damm med delvis brant och delvis sluttande strand. Den sluttande delen och botten med välutvecklad vegetation.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 49. Naturvärdesobjekt 42.

Objekt ID: 1737-43

Naturvärdesbedömning: Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Relativt djup damm, block och vattenvegetation i botten. Hög förekomst av större vattensalamander, 10 individer noterades 2019.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 50. Naturvärdesobjekt 43.

Objekt ID: 1737-44

Naturvärdesbedömning: Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Delvis solbelyst, djup damm. Stenskravel och vegetation på botten. Hög förekomst av både större- och mindre vattensalamander där 14 respektive 13 individer noterades 2019.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, solexponerad.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU, mindre vattensalamander §.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur. I en närbelägen damm finns inplanterad fisk. Det är möjligt att den närbelägna dammen även den skulle vara en livsmiljö för vattensalamandrar som inte förekomsten av fisk fanns. Det är av vikt att inte inplantering av fisk sker i dammen/dammarna.

Figur 51. Naturvärdesobjekt 44.

Objekt ID: 1737-45

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde – naturvärdesklass 2.

Dominerande naturtyp: Småvatten.

Biotoper: Vattensamling.

Beskrivning: Delvis solbelyst, djup damm. Stenskravel och vegetation på botten.

Biotopkvalitéer: Vattensamling, delvis solexponerad.

Naturvårdsarter: Större vattensalamander §, EU.

Områdesskydd: Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap. Riksintresse för obruten kust enligt MB 4 kap.

Kommentar: Livsmiljö för groddjur. I omgivande landskap finns även lämpliga övervintringsplatser för groddjur.

Figur 52. Naturvärdesobjekt 45.

Resultat från genomförda inventeringar – inventering av groddjur och fåglar

Groddjur

Under inventeringen 2019 noterades större vattensalamander förekomma i åtta dammar/vattensamlingar, mindre vattensalamander i fyra dammar/vattensamlingar och en individ av åkergroda observerades. Sa tabell 4 nedan och bilaga 2 för antal individer och lokalisering. I tabellen nedan redovisas endast objekt med förekomst av groddjur, inga groddjur observerades i objekten 16, 17, 19, 20, 24, 25, 28, 29, 32 eller 33. I tre dammar strax utanför inventeringsområdet i nordöst noterades enstaka förekomster av mindre vattensalamander men redovisas inte närmare i denna rapport då dessa dammar är belägna utanför inventeringsområdet.

Noterbart är den tämligen höga förekomsten av större vattensalamander vilken förekommer i flera dammar och i två av dammarna i tämligen höga numerär. Både större vattensalamander och åkergroda är fridlysta enligt 4 § Artskyddsförordningen i hela landet.

Tabell 4. Förekomst av groddjur under inventeringen 2019.

Datum	Tid	Objekt	Större vattensalamander	Mindre vattensalamander	Åkergroda
2019-04-18	dag	3			
2019-04-18	natt		2		
2019-05-09	natt				
2019-04-18	dag	18			
2019-04-18	natt		2		
2019-05-09	natt			1	
2019-04-18	dag	21			
2019-04-18	natt			1	
2019-05-09	natt			3	1
2019-04-18	dag	30		1	
2019-04-18	natt		1 (juvenil hane)		
2019-05-09	natt				
2019-04-18	dag	31			
2019-04-18	natt		1 (hane)		
2019-05-09	natt		1		
2019-04-18	dag	42			
2019-04-18	natt		1 (stor hona)		
2019-05-09	natt		2		
2019-04-18	dag	43			
2019-04-18	natt		9 (8 adult, 1 juvenil)		
2019-05-09	natt		10		
2019-04-18	dag	44			
2019-04-18	natt		14 (13 adult, 1 juvenil)	10	
2019-05-09	natt		10	13	
2019-04-18	dag	45			
2019-04-18	natt				
2019-05-09	natt		1		

Fåglar

Vid inventeringen år 2019 noterades 40 fågelarter varav 7 rödlistade; gråtrut VU, gulsparv VU, kungsfågel VU, mindre hackspett NT, sånglärka NT, sävsparv VU och ängspiplärka NT. En art vilken är upptagen i EU:s fågeldirektiv, bilaga 1, noterades (nattskärra). Under inventeringen i augusti/september noterades även gröngöling NT, törnskata EU, hussvala VU, buskskvätta NT, grå flugsnappare, sträckande gluttsnäppa, jagande lärkfalk och sparvhök. Ett flertal av dessa arter hade inte kommit tillbaka från övervintringsplatser för att noteras vid 2019: års inventering.

Både mindre hackspett och gröngöling noterades i klibbalskogen utmed bäcken vilken är en lämplig häckningsmiljö för de båda hackspettsarterna. Hålträd förekommer i aktuellt område.

Nattskärra noterades vid ett nattbesök i början på juni, arten både observerades och spelade på hällmarken i öster och är sannolikt en häckfågel i inventeringsområdet.

Gulsparv, sånglärka och ängspiplärka är samtliga jordbruksarter och som med stor sannolikhet häckar i inventeringsområdet, sannolikt häckar även sävsparv men som är en art som förekommer i vassområden.

Bland karaktärsarter som noterades kan även nämnas förekomst av stenskvätta och hämpling vilka trivs i denna för Bohuslän typiska miljö med en mosaik av småskaligt jordbruk, öppna hällmarker, stenmurar och buskmarker.

Vid nattbesöket i maj stöttes en obestämd jord/hornuggla på hällmarken i inventeringsområdets sydvästra del. Ett eftersök gjordes i början på juni för kontroll av fyndet med avseende på tiggande ungar om en häckning skulle ha skett. Inga ytterligare noteringar gjordes utan fyndet var sannolikt av tillfällig karaktär.

Tabell 3.

Samtliga noterade fågelarter vid inventeringen 2019. Rödlistade arter anges med respektive rödlistningskategori och skyddade arter inom EU:s fågeldirektiv, bilaga 1, anges med EU.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
bergfink	*Fringilla montifringilla*	
blåmes	*Cyanistes caeruleus*	
bofink	*Fringilla coelebs*	
enkelbeckasin	*Gallinago gallinago*	
fasan	*Phasianus colchicus*	
fiskmås	*Larus canus*	
gransångare	*Phylloscopus collybita*	
grågås	*Anser anser*	
gråkråka	*Corvus corone cornix*	
gråtrut	*Larus argentatus*	VU
grönfink	*Chloris chloris*	
grönsiska	*Spinus spinus*	
gulsparv	*Emberiza citrinella*	VU
gök	*Cuculus canorus*	
havstrut	*Larus marinus*	
hämpling	*Linaria cannabina*	
järnsparv	*Prunella modularis*	
kanadagås	*Branta canadensis*	
koltrast	*Turdus merula*	
kungsfågel	*Regulus regulus*	VU
mindre hackspett	*Dendrocopos minor*	NT
morkulla	*Scolopax rusticola*	
nattskärra	*Caprimulgus europaeus*	EU

näktergal	*Luscinia luscinia*	
nötväcka	*Sitta europaea*	
ob. jord/hornuggla	***Asio flammeus/Asio otus***	
pilfink	*Passer montanus*	
ringduva	*Columba palumbus*	
rödhake	*Erithacus rubecula*	
skata	*Pica pica*	
skogssnäppa	*Tringa ochropus*	
steglits	*Carduelis carduelis*	
stenskvätta	*Oenanthe oenanthe*	
storskarv	*Phalacrocorax carbo*	
sånglärka	*Alauda arvensis*	NT
sädesärla	*Motacilla alba*	
sävsparv	*Emberiza schoeniclus*	VU
talgoxe	*Parus major*	
taltrast	*Turdus philomelos*	
gräsand	*Anas platyrhynchos*	
ängspiplärka	*Anthus pratensis*	NT

Figur 53. Nattskärra *Caprimulgus europaeus* EU. Bild från Kungsbacka 2019.

Övriga naturvärden/biotopskydd/värdeelement

10 objekt identifierades i inventeringsområdet som bedömdes omfattas av generellt biotopskydd enligt MB 7 kap. 11 § första stycket 1. Dessa utgörs av åkerholmar (4), odlingsrösen (3) samt stenmurar (2) och dike (1) i/eller i anslutning till jordbruksmark.

Inom inventeringsområdet identifierades flera välbevarade stenmurar. Dessa kan bland annat utgöra ledlinjer och erbjuda skydd för mindre djur som rör sig i landskapet. Andra noterade värdeelement utgörs av jättegrytor och klappersten/strandlinjer. Enstaka hålträd noterades utmed bäcken (naturvärdesobjekt 9), vilka redovisas under respektive naturvärdesobjekt.

I figur 50 presenteras värdeelement och strukturer jämte objekt som bedöms omfattas av det generella biotopskyddet.

Figur 54. I inventeringsområdet finns flera välbevarade stenmurar som utgör värdeelement.

Figur 55. Jättegrytor i inventeringsområdets nordöstra del.

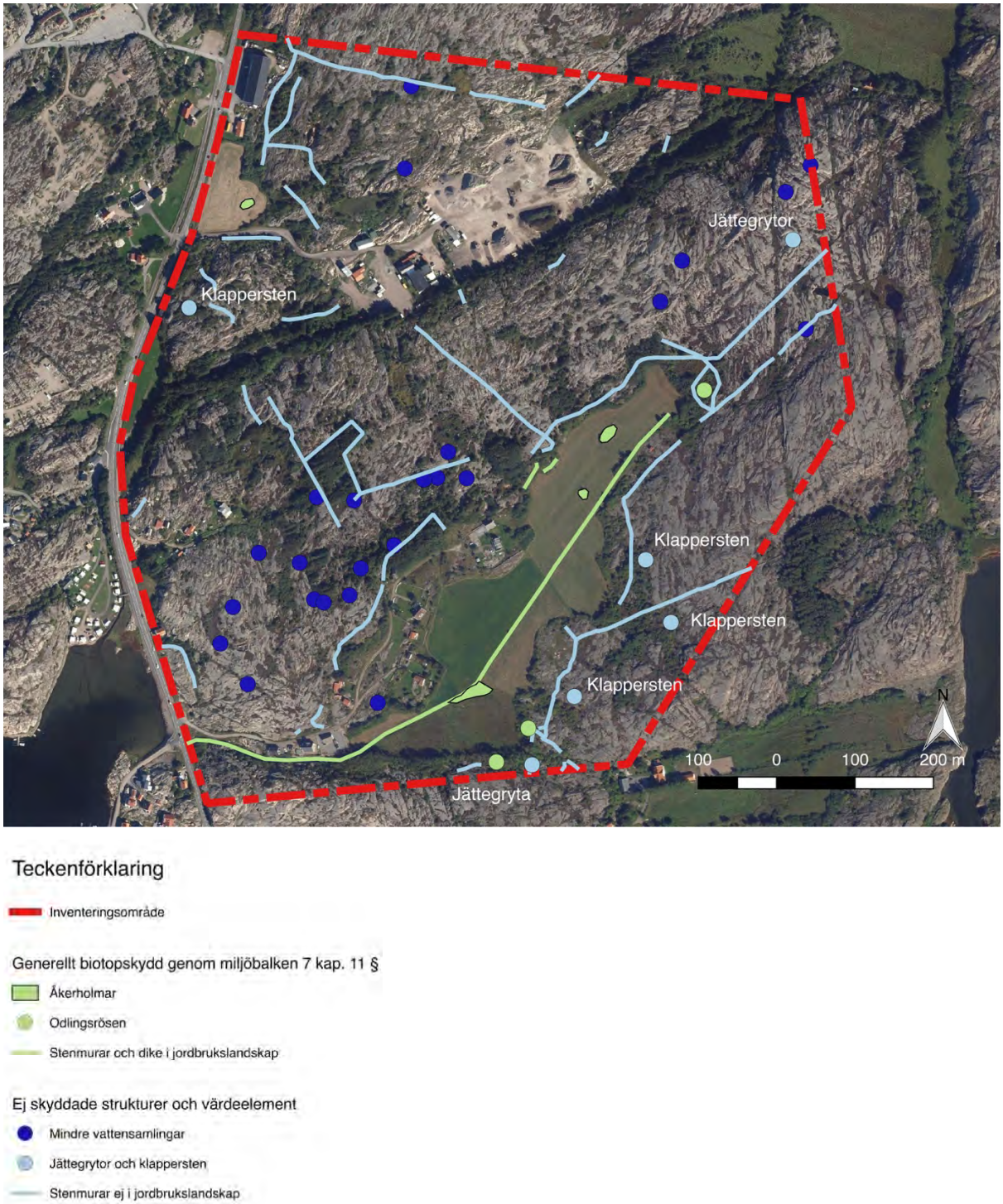

Figur 56. Generella biotopskydd och värdeelement vid Långevik.

Bilaga 1 Metodik

Inventeringen utfördes enligt *Svensk Standard SS 19 90 00*. Detta innebär identifiering av geografiska områden med positiv betydelse för biologisk mångfald, samt bedömning av deras betydelse. Områden av positiv betydelse för biologisk mångfald avgränsades och beskrevs som naturvärdesobjekt. Naturvärdesobjektens betydelse för biologisk mångfald bedömdes enligt en skala i fyra naturvärdesklasser enligt figur 1.

Med biologisk mångfald avses; ”mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.”

Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1 – störst positiv betydelse för biologisk mångfald
Högt naturvärde – naturvärdesklass 2 – stor positiv betydelse för biologisk mångfald
Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3 – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald
Visst naturvärde – naturvärdesklass 4 – viss positiv betydelse för biologisk mångfald.

Figur 1. Naturvärdesklasser.

Naturvärdesinventering enligt Svensk Standard SS 19 90 00 kan utföras med olika detaljeringsgrad. Inventeringen genomfördes i detta fall med detaljeringsgrad *medel*. Det innebär att redovisningen omfattar naturvärdesobjekt med en yta av 0,1 ha eller mer samt linjeformade objekt med en minsta längd av 50 m och 0,5 m bredd.

Naturvärdesinventering enligt Svensk Standard SS 19 90 00 kan även utföras med olika tillägg. Vid denna inventering har nedanstående tillägg ingått:

4.5.2 Tillägget naturvärdesklass 4, vilket innebär att även naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 – visst naturvärde – identifieras och avgränsas

4.5.3 Tillägget *generellt biotopskydd* vilket innebär att innebär att alla områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap 11§ och förordning om områdesskydd oavsett storlek, identifieras och kartläggas.

4.5.4 Tillägget *värdeelement* vilket innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde eftersöks, kartläggs och redovisas.

4.5.6 Tillägget *fördjupad artinventering* vilket innebär att specifika arter eller artgrupper inventerats med den särskilda metodik, vid de tidpunkter och med den särskilda kompetens som kan krävas för vissa arter/artgrupper.

Förarbete

För att identifiera möjliga naturvärdesobjekt flygbildtolkades inventeringsområdet med hjälp av underlagskartor. Relevant information om biologiska bevarandevärden och naturvårdsintressen eftersöktes från följande källor:

- Länsstyrelsen i Västra Götalands *WebbGIS*
- Naturvårdsverkets *Skyddad natur*
- Skogsstyrelsens *Skogens pärlor*
- Jordbruksverkets databas *TUVA*
- Artuttag från ArtDatabankens Artportalen och Observationsdatabasen från perioden 2000-01-01 till 2018-10-30.
- Vatteninformationssystem i Sverige VISS hämtat 2018-11-02

Fältinventering

Fältinventering genomfördes genom att hela inventeringsområdet genomströvades. Utifrån beprövad kunskap och erfarenhet eftersöktes biotopkvaliteter och arter av betydelse för biologisk mångfald.

Limniska naturtyper bedömdes enbart utifrån vad som gick att observera från land och vad som sedan tidigare varit känt genom andra informationsskällor. I detta fall har den fördjupade inventeringen av större och mindre vattensalamander vägts in i naturvärdesbedömningen.

Naturvårdsarter

Med naturvårdsart avses art som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Bland naturvårdsarterna har rödlistade arter och skyddade arter särskild betydelse. Naturvårdsarter kan, men behöver inte, tillhöra en eller flera olika kategorier enligt nedan.

Med *rödlistad art* menas art som enligt den internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier inte bedöms ha långsiktigt livskraftig population i Sverige utan löper risk att försvinna från landet. Rödlistade arter delas in i olika hotkategorier. NT= Nära hotad, VU = sårbar, EN = starkt hotad, CR = Akut hotad och RE = nationellt utdöd. Rödlistade arter markeras med någon av ovanstående hotkategorier efter artnamnet.

Med *skyddad art* eller *fridlyst* avses art som omfattas av förbud enligt 4–9 §§ Artskyddsförordningen, med följande förtydligande som finns i Naturvårdsverkets handbok (Naturvårdsverket 2009): ”Även om alla fågelarter omfattas bör arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen, rödlistade arter samt sådana arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet.” Skyddade arter markeras med (§) efter artnamnet.

Skogsstyrelsen har tagit fram en förteckning över arter som genom sin närvaro indikerar att ett område har högt naturvärde i skog – *signalarter i skog*. Art som tillhör denna kategori markeras med (S) efter artnamnet. Arter som enligt Skogsstyrelsens förteckningar har lågt signalvärde i den aktuella regionen har inte beaktats.

Skyddsklassning av arter innebär att fynduppgifter för våra mest känsliga arter döljs eller diffuseras för att skydda dem mot olika hot som annars kunde uppstå om de kom till allmän kännedom. Detta gäller uppgifter som tillhandahålls av ArtDatabanken.

Mindre allmänna arter redovisas även under naturvårdsarter vilka inte är rödlistade eller skyddade men kan betraktas som indikatorarter.

Bilaga 2

Teckenförklaring

- Högsta naturvärde - naturvärdesklass I
- Högt naturvärde - naurvärdesklass II
- Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass III
- Visst naturvärde - naturvärdesklass IV
- Naturvårdsarter
- Strandskydd
- Inventeringsområde

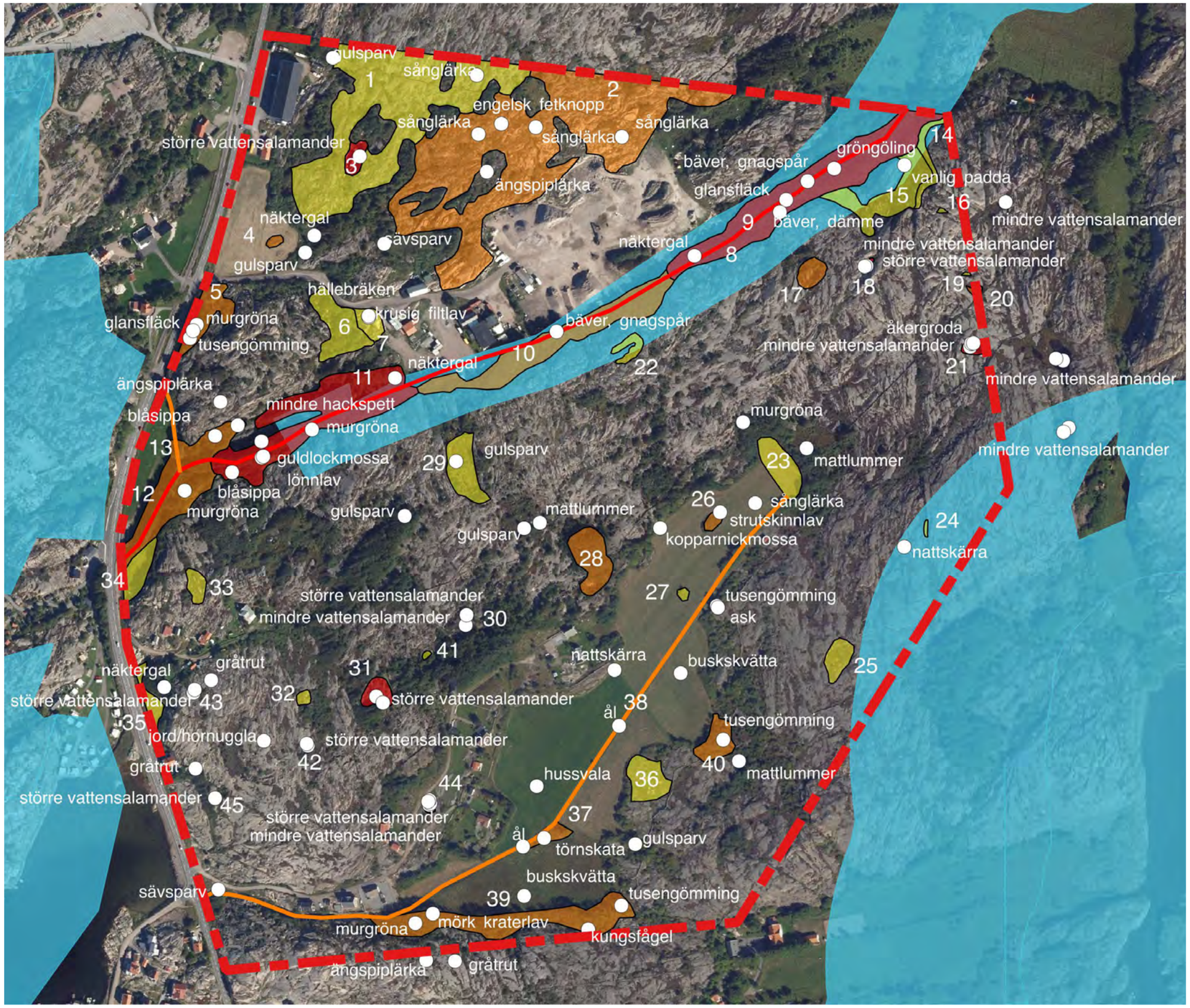

Naturvärdesobjekt och fynd av naturvårdsarter vid inventeringen i augusti/september 2018 samt strandskydd enligt miljöbalken kap. 7 §§ 13–18.